

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Pusztítsuk a ragadozókat!

A vadászattal, a vadóvással szakszerűen foglalkozók nagyon jól ismerik azokat a károkat, melyeket a négylábu és szárnyas ragadozók a hasznos vad állományában okoznak s keresik a módokat amazok pusztítására s ez által az utóbbiaknak megvédelmezésére.

A ragadozók nem ösmerik a munkaszünetet, mert hiszen náluk a gyilkolás és pusztítás életszükségletet képez, ez által jutván mindennapi eledelükhöz, mégis legveszedelmesebbek és a legnagyobb károkat akkor okozzák, midőn nem csak saját maguk, hanem fiaik részére is kell gondoskodniok az élelemről s még inkább akkor, midőn ezeket a rablás és gyilkolás mesterségére oktatják, mert az

utóbbi esetben már nem elégednek meg annyival, a mennyi mindig étvágyukat kielégíti, hanem pusztitanak derűre — borura mindent, a mit rossz sorsa utjukba hoz. Nyilvánvaló tehát, hogy a tavaszi és nyári időszak az, melyben a ragadozók legtöbb kárt okoznak, mit különben annyival inkább tehetnek, mert ekkor az áldozatok legnagyobb része is még gyámoltalan és védtelen vadfiókákból áll, ezzel szemben azonban őket is legjobban lehet ez időtájt pusztítani.

Téli időben a fegyverrel, csapdákkal való pusztítás mellett hasznos szolgálatot tesz a mérgezés is, melynek sikere azonban bizonyos feltételekhez van kötve s bár miként is igyekezzünk vidékünket a gonosz kártévőktől meg-

TARCZA.

Borban az igazság.

(Németből szabadon.)

Az uradalmi épület egy külön szobájában világ volt. A függő lámpa zöldre festett ellenzőjével csak halvány fényt árasztott, annál vigabban villogott a sarokban álló hatalmas kályhában a tűz. Ott vesződött egy pár kutya is a már jól lerágott csontokkal, míg az asztal körül az urak egy része tarokkal, másik része hangos beszélgetéssel, valamennyi pedig nagy egyetértéssel a telt poharakkal volt elfoglalva. Most nem volt szabad elálmosodni, mert az újévet hatalmas „hurrah”-val akarták üdvözölni.

Vig társaság volt ez, melyet az erdőmester meghívója hozott össze, ki Knapp erdész útján az év utolsó napjára egy kis vadászatra hívta meg őket. Az egész szomszédság erdészeti személyzete ott volt, végyesen kincstári és magán uradalmi alkalmazottak,

különböző rangfokozatban. A vadászatnak jól kedvezett a frissen esett hó is és teljesen meg lehetek elégedve az eredménnyel s így természetes, hogy a jó kedv egyiknél sem hiányzott. Most a háziasszony lépett be egy hatalmas párolgó tállal kezeiben.

— Jó estét, uraim! — szól vidáman — itt hozom a sylvesteri levest, ha valaki gyöngének találná, ott a konyak, rum, bor, segítsen magán kiki kénye - kedve szerint. Siess Kati lányom, csinálj helyet az asztalon. Ugy öregem, ide csak a teás poharakkal! Mindjárt itt az újév, köszöntsük rá, a mint illik.

A régi fali óra ütője megszólalt s éles, átható hangon kondította le a tizenkettőt, talpra állítván hangjával az egész társaságot. A telt serlegek összeütődtek s egy hatalmas „hurrah!” után fölhangzott a másik kiáltás is: „boldog Újévet!”

Még az öreg Hektor is egy hangos csahintással riadt föl álmából, miután azonban észrevette, hogy gazdája még nem készül elmenni, nyugodtan leheveredett fekhelyére.

szabadítani, teljesen soha czélt nem érünk, mert mindig marad még egy pár, hivatva faját a tavasz beálltával tovább szaporítani, így tehát nincs időnk a pihenésre, hanem nekünk is kell folytatni a romboló munkát.

Legalkalmasabban pusztíthatjuk a ragadozókat tavasszal és a nyár elején, ha fészkeiket kipuhatóljuk, mert így nem csak egyes egyedeket, de egész családokat pusztíthatunk ki egy csapással. A szárnyasoknál czélszerű már a tojástart elpusztítani s ha fészke földulása után a vad esetleg nem is hagyja el a vidéket, de szaporodása abban az évben megszakadt.

A vadásznak és a vadóvással foglalkozónak mindig tisztában kell lennie azzal, hogy határának mely részében vannak a négylábu ragadozók üregei és a szárnyasok fészkei, mert nem az a vadász, aki csak azért mászkál a határon, hogy egy-egy ártatlan nyulacskát lepuffanthasson; az igazi vadásznak figyelmét akkor sem kerüli ki semmi, midőn sétálni megy a szabadba, vagy pedig bármi más teendő viszi oda.

Én magam, ki már évek sora óta állok az erdészeti szolgálatában, mindig nagy sulyt fektettem a vadóvásra s azért minden kínálkozó alkalmat és módot fölhasználtam a ragadozók pusztítására.

Czikkem szűk keretében elmondom, hogy mikép szoktam a rókákat tavasszal pusztítani.

Mint már említettem, első és fő gondja legyen a vadásznak arra, hogy a határban lévő minden róka barlangot ismerjen, mint a hogy azokat én ismerem a saját kerületemben. Ezzel tisztába jövén, következik a megfigyelése annak, hogy melyik lyukban ütötte föl tanyáját a róka-család, mi végből május elejétől egészen 24—25-ig naponta egyszer fölkeresem ezeket a helyeket kora hajnalban és esti alkonyatkor; ilyenkor a rókaflak ki-ki bujnak a lyuk szájához üde levegőt színi s várni a haza érkező mamát. A barlanghoz közel levő leshelyről ilyen alkalommal egy jól alkalmazott lövéssel 2—3 ilyen kölyköt s nem ritkán magát a mamát is le lehet durrantani.

Az ilyen lyuknak közelében mérgezett hullákat is elhelyezhetünk, mert a kis kölykök nem járván még végig a ravaszság iskoláját, tapasztalatlanságukban kapva kapnak a kitett falat után, annyival inkább, mert nem is igen válogatósak s egyszerre csak azon veszik magukat észre, hogy fölfordulnak.

Azt, hogy melyik lyukban akadunk róka-kölykökre, nem nehéz megismerni; már maga a lyuk büzös szaga, a környékén található mindenféle maradék, mint tollak, csontok, nyúlkoponyák nyilván elárulják a lakmározás nagyobb mérvét.

Élvezetes a rókák pusztítása ilyenkor a jól

Az első pohár ürítésénél ünnepélyes volt a hangulat. Megkezdődtek a fölköszöntők; az első az uradalom gazdáját, a herceget illette, a másik pohár az erdőmesternek szólt, míg a harmadiknál már a főerdész az ő mély bariton hangjával rázendítette az ismert bordalt: „Ez a pohár bujdossék!” stb. és csakhamar vele danolt a többi is.

Mire a nagy tál negyedszer is megtelt, már a háziasszony is az asztalnál ült, míg a fiatalság a házi kisasszony, a szép Kati köré csoportosult a kályha mellé s a kutyák közelsége csöppet sem látszatot őket zavarni.

A jó kedv tetőpontját érte; folyt az adomázás, nevetgélés, tréfálgatás. A fiatal gyakornokok is bele vegyültek a társalgásba. A pipa, szivar és szivarka füstje egész felhőt képezett a társaság körül s kivált az öregebbeket teljesen eltakarta. A fiatalok jó kedvvel mulattak a kályha melletti sarokban s ezt csakhamar észrevette a kincstári erdőmester s nevetve mondta: „Minden állásnak meg van a maga öröme; vajjon nem

irigyelnők meg azokat az ő gondtalanságukért?” —

— Dehogy nem! — szólt a másik, futó pillantást vetve arra felé — és mégis, mutass közülök csak egyet is, ki nem szívesen cserélné el helyzetét a miénkkel ebben a pillanatban; hiszen valahányan, alig várják, hogy felelősségteljes állásunk terhére vállukra vegyék. Már maga az a szó: „előléptetés”, pezsgésbe hozza ifju vérüket, de nem is csoda, hiszen csakugyan eleget várakozhatnak, míg csak erdészekké is lesznek. Az édes mama is folyton csak azt hajtogatja: „légy csak jó, fiam, járd kedvében elüljáróidnak s igyekezzél kitűnni szolgálatodban, akkor az előléptetés nem marad el. Bizony jól nevetnénk, ha mind-egyikünk elmondaná, minek köszönhetné előmeneteletét!

— Valóban nem rossz gondolat! Mondjuk el előléptetésünk történetét! hiszen egymás között vagyunk s a fiatalság úgy sem hallgat ide. Nem kerül még vagy egy tállal, anyjukom?

A háziasszony kisietett a konyhába, a társaság pedig összedugta fejeit az asztal fölé.

betanított tacskóval is, mely nagy gyönyörűséggel emelgeti ki egymásután a kis rókákat barlangjukból.

Én — mint említettem — már évek óta nagy szenvedélylyel üzöm a rókák illetén pusztítását s a folyó év tavaszán két ilyen barlangot ürittettem ki, mely alkalommal kilencz darab szenvedett vértanu halált.

Természetes, hogy az eredmény csak akkor elégithet ki, ha nem csak magunk buzgólkodunk, hanem ugyanezt cselekszik a szomszédos területek gazdái és gondozói, mert bár hogy pisztitsuk is ki a saját határunkban a ragadozókat, ha azok a szomszédban elszaporodnak, újból benépesítik vidékünket.

Szükségesnek tartanám, hogy a siker nagyobb biztosítása céljából ne csak uradalmak és vadászterületek jobb módu bérlői szabjanak ki lődíjakat mindennemű ragadozók pusztítására, hanem erre a fölsőbb hatóságok által még a községek is köteleztessenek, hiszen az a pár forintnyi évi kiadás bőven megtérül a baromfiakban és más hasznos állatokban nyert szaporulat által, sőt a vadászterületek bérbeadásánál is kedvezőbb eredmény érhető el ott, hol a ragadozók buzgó pusztítása következtében a hasznos vad állománya fölszaporodott.

A tavaszi és nyári időszakban ne kerüljék el még figyelmünket a határon szerte-széjjel

csatangoló kóbor kutyák és macskák, melyek a kicsiny nyulak közt gyakran még a természetes ragadozóknál is nagyobb pusztítást visznek végbe, az ilyenek tehát minden irgalom és kegyelem nélkül lelővendők, a pásztorokat pedig szigoruan ellenőrizzük, hogy nyájörző ebeiket a törvényszabta kölönczczel lássák el. Ha mindezeket lelkiismeretesen megtettük, élvezetes vadászatokra számíthatunk az őszi és téli időszakban.

Széll József
püspöki erdőőr.

A cserkéreg termelés.

Közli Kriszán György.

Az iskolák és tankönyvek arra valók ugyan, hogy azokban, illetve azokból tanuljunk egyet-mást, de hát tapasztalásból tudhatjuk, hogy ez a tanulás vajmi keveset ér, mert hiszen ott minden olyan szűk keretbe, annyira dióhéjba van szorítva, hogy az csak utmutatóul szolgál arra nézve, hogy az élet iskolájában mit és hogyan tanuljunk s maga az elmélet, legyünk bár abban kitűnők, mit sem, vagy legalább is keveset ér tapasztalás nélkül.

A cserkéregről is alig egy pár sorban emlékszik meg a tankönyv s így nem tartom fölöslegesnek egyet-mást arról elmondani a saját tapasztalataim nyomán, mert sokan lehetnek lapunk olvasói közt olyanok, kiknek eddig nem nyílt alkalmuk ezzel a kérdéssel foglalkozni, annak ismerete pedig hasznos lehet állásukban.

A cserkéreg termelés az erdőnek egyik mellékhasználata. A cserkéregget szolgáltatják a kocsános és

— Hogy is volt csak, Lesniczky? — szóllították az egyiket, kit hajdanában a „zöldkabátos Apolló” névvel tiszteltek meg szépségeért.

A megszóllított megsimogatta szakállát s megkezdte elbeszélését.

— Nos hát . . . hat éve voltam már az uradalomban. Egy nap, midőn az udvaron át haladtam, éppen a hátam közepét találta a nevelő intézetből éppen akkor kikerült grófkisasszony labdája, melyet én természetesen udvariasan visszavittem neki. A kisasszony hosszú beszélgetésbe elegyedett velem, mit — úgy látszik — észrevettek oda bennt s a leánykának szemére vetették lesz, hogy illetlen egy ifju erdőgyakornokkal olyan soká diskurálni. A kisasszony nem jött zavarba, hanem azt mondta: akkor nevezze ki a papa erdészszé, hogy mielőbb főerdész lehessen s így hébe-korba asztalunkhoz juthasson. Szeretek szép arczokat magam körül látni s ha neki nem szabad ide jönni, akkor én fogok hozzá menni.“ Erre a beszédre — bár arra semmi okot sem szolgáltatam — el akar-

tak bocsátani, mire a kisasszony sirógörcsöket kapott s ez elhárította fejéről a veszedelmet. Újévkor már megköszönhettem erdészszé való kinevezésemet s azután már gyorsabban ment a dolog. Amint a kisasszony férjhez ment, az ő ajánlatára egy iskolatársnője uradalmába kerültem. Egyébként kedves, szenvedélyteljes babácska volt s nagy kedvelője a vadászatnak. Ez az én előmenetelem története.

Hangos kacaj hangzott föl az asztal körül s az első felszólaló most egy másikhoz fordult.

— Nálad ez nem ment olyan könnyen, ugy-e, Nemecz?

— Isten ments! Nekem nem volt olyan szép klaszszikus orrom, az inkább kébbe játszott és pedig jobban, mint ahogy magam is szerettem volna, hanem a fejem és kezeim, azok használhatók voltak s így mindig ott voltam, hol hasznomat lehetett venni s így nem is hittak másképp, csak: „a szorgalmas cseh“. Szerettem mindig ott forgolódni, hol valamit eltanulni lehetett. Ekkor azonban nehéz idők következtek be.

kocsántalan tölgy, a lúcz és vörös fenyő, a nyír, a fűz és az éger, melyekről azt a rügyfakadás után, április közepétől május közepéig terjedő időben, midőn a nedvkeringés teljes folyamában van, szokás lehántani, míg a lúcz- és vörös fenyő kérget a szálerdő üzemben nevelt magasabb értékű fákról a rendes használat alkalmával, tehát június hóban, a nyár elején. A többi fánemek kérget azért kell az előbb említett időben lehántani, mert ekkor tartalmaz legtöbb csersavat és a fa döntése után fakadó sarjaknak is elég idejük marad még őszi a megfásulásra.

Maga a hántás háromféle, ugymint: a fekvő hántás, az állófahántás és a vegyes hántás.

Fekvő hántás az, midőn a fát előbb ledöntjük és azután hántjuk; ennél a módszernél különös figyelemmel kell lenni arra, hogy egy napon több fát, mint a mennyit meghántani képesek vagyunk, ne döntsünk, mert a kéreg a döntés után csak rövid ideig hámlik le könnyen.

A hántásnál legjobban ajánlható eljárás az, ha a fát szakaszos hosszú hasábokra fűrészeljük, vagy gyöngébb rudaknál szétdaraboljuk s az így kerül hántás alá. Legkényelmesebben úgy vesszük végbe a hántást, ha a meghántandó hasábot vagy dorongot ferdén a mellünknek támasztjuk s ezután a kérget késsel vagy baltával hosszában egyenes vonalban végig hasítjuk s azután részint kézzel, részint hántó fával vagy kanállal törzséről leválasztjuk. Ez az eljárás azonban ágtiszta s különben is jól hámoló fánál alkalmazható, míg a nehezebben hámoló fáknál a kérget előbb fakalapácsal addig veregetjük, míg az föl nem pattog.

A fekvő hántásnak másik módja az, midőn a ledöntött törzset földarabolása előtt hántjuk meg. Ennél a törzset vízszintesen bakkokra fektetjük s hasábnyi

távolságban körül vágjuk (meggyűrűzzük) s azután alkalmazzuk a hosszmetsetet, végül pedig a kézzel vagy hántóval való hántást.

Az álló hántás különösen Franciaországban divik, melynél a törzseket az ágaiktól — a meddig csak lehet — megtisztítjuk s azután 0,3—0,5 ctm. szélességben a kaczorral vágást teszünk a kérgen s az így támadó keskeny szíjmenü darabot alulról fölfelé lehajlítjuk s több darabot lazán csomagba kötve, száradás végett eltesszük. A kéreg többi részét a hántó kanállal választjuk el a törzstől s ott száradás végett csüngve hagyjuk. Az álló hántás munkája gyorsan halad és a kéreg szárítása is könnyen megy, csak az a hátránya van, hogy kevesebb kérget nyerünk, mert itt a sudar és ágak nem lesznek meghántva.

A vegyes hántásnál a törzs alsó részét 1,7 méter magasságig állva hántjuk meg s azután a törzs felső részét levágva, annak alsó részeiről fekvő helyzetükben szedjük le a kérget.

Hazánkban leginkább a fekvő hántást alkalmazzák, melynél a szárításra kiváló gond fordítandó. A szárításnak legjobb módja a következő:

A földbe 1,5—2 méter távolságra egymástól két villás ágat szúrunk le s ezekre egy karót keresztbe fektetve, ahhoz támogatjuk a kérget, úgy, hogy a belső része befelé essék s nehogy az eső az egészet verje, fölül széles kéreg darabokkal földjük be.

Van a kéreg szárításának egy másik és az előbbinél jobb módja s ez az, hogy két-két karót verve a földbe, az így készült bakkokra rakjuk a szárítandó kérget; ez az eljárás azért előnyösebb, mert így a kéreg nem érinti a földet. A harmadik módot, mely abból áll, hogy a kérget 5—15 darabban gúlákba rakják, nálunk nem igen szokás alkalmazni.

Mindenütt nyugalanság volt, politikai forrongás; a különféle nemzetiségek szidalmazták, gyalázták egymást, végre is mindenütt a hatalmasabbnak lett igaza. Ebből kifolyólag röpködtem ki én szegény erdőgyakornok egyik este a vendéglőből s nehéz sebet kaptam; ez rossz vért szült s a báró, az én földesuram gyorsan véget vetett a dolognak az által, hogy egy morvaországi uradalmába helyezett át. Mint erdőgyakornok utaztam el s mint erdész érkeztem meg oda, mi nem volt az én érdemem, hanem inkább az én szerencsém, mely különben elég sokáig váratott magára.

„Aligha olyan sokáig, mint az enyém, daczára jó bizonyítványaimnak — vetette oda a főerdész fojtott hangon. Még tovább is tartott volna, ha atyám, tevékeny és ügyes egy férfi nem birt volna egy jó tulajdonsággal, értett ugyanis a pénzszerzéshez. Az én grófom mind jobban elmerült a játék szenvedélyébe és szinte soha sem menekült a pénzzavarból. Egyszer éppen alkalmas időben találkozott vele az én öregem, ki már régen szólni akart vele érdekemben, hogy elő-

léptetésemet kieszközölje. Nem volt szükség sok kérésre, a gróf maga hozta szóba a dolgot s egy parola rendbe hozta az egészet. A gróf jókedvűen tért haza s négy hétre rá kezemben volt az erdészeti kinevezés.

— Brávo! most önön a sor, Schrötter. Gondoljon csak kissé vissza. Egyszer volt . . .

Az öreg erdész fájdalmasan mosolygott s aztán rákezdte:

— Én uraim, becsületességem és munkásságom daczára nem vittem sokra. Talán azt sem értem volna el, ha egy szerencsés véletlen közbe nem játszik. A szerencsének csak egy pillanata volt az, legalább akkor ugy látszott.

— Koczczintsunk egyet búfelejtőül, öreg, aztán ki vele, mi volt az?

— Hogy mi volt? Egy nagy lakoma éppen Oculi vasárnapján. Már harminczegy éves voltam és még mindig csak erdővéd, semmi egyéb, mint uradalmi erdővéd. A véletlen ugy hozta magával — éppen lesen voltam, — hogy az első szalonka puskám csőve elé

A kérget három osztályba sorozzák. Az elsőt az ugynevezett szin kérget a 12 cm. fiatal fákról nyerjük; az egészen sima, zöldes színű s a legértékesebb. A második osztályba tartozik a cserepes vagy rúd kéreg, melyet 12—27 cm. átmérőjű fákról nyerünk; ez már kissé meg van repedezve, színe sötétebb, értéke pedig ez előbbinél csekélyebb. A harmadik a durva kéreg, melyet a 27 cm-nél vastagabb fák szolgáltatják s ez értékre nézve a legsilányabb.

A hántásnál használt szerszámok: a hántófa, melynek hossza 30 cm. és kemény, görbe fából készül; egyik vége véső alakra van megfaragva, e helyett azonban sokkal czélszerűbb a vasból készült hántó kanál és még ennél is jobb a hántó kés, melynek a fokán egy lapos gomb van, mely a kéreg kopogtatására szolgál. A szerszámokhoz tartozik még a fejsze a rudak döntésére és a kéreg megkopogtatására és az állófák hántásánál alkalmazott kaczor (görbe kés).

A lábon álló erdő cserkéreg mennyiségét hozzávetőleg úgy tudjuk meg, ha a fatömeget űrméterekben felbecsüljük, melynek 50 %-a adja a nyerhető kéregmennyiséget űrméterekben, miután pedig a cser suly szerint lesz elárusítva, a nyert mennyiséget 110-el (egy űrköbméter száraz cserkéreg sulya átlag 110 kilogramm) megsokszorozzuk s így megbizonyosodhatunk a felől, hogy hány kilogramm vagy métermázsa cserkéregre tarthatunk számot.

LEVELEZÉS.

Petrosény, 1898. évi jnnius hó 5-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Nehéz viszonyok“ czimű vezércikkhez, mely kedvelt lapunk 35-ik számában látott napvilágot, legyen

került. Egy durranás és a szép madár ott hempereg a fűben. Fölveszem s viszem a kastélyba, hol az urak még a terített asztaloknál ültek. „Csak vigye föl személyesen — vélte a komornyik — az urak jó kedvükben vannak, lesz talán jó borralaló.“ Ezzel befut és bejelent, intve egyuttal, hogy beléphetek. „Hollá, Gutyer erdész, kitűnő lövő!“ Közelebb lépek a világosságba s alázatosan mondom: „Kegyes engedelmével Fenség, én csak Schrötter, az erdővéd vagyok“. Mindnyájan nevettek, ma sem tudom miért. A szalonka kézzel kézre járt. „Valóságos mesterlövés!“ ez az általános vélemény. A herczeg jó kedviben, valóságos borvirágos kedvben van. „A mi még nincs, az lehet, hiszen valóságos vadászat intézővé vagy teremtvé.“ — Így lettem én erdész s maradtam is az teljes életemben. Igaz, hogy sokan nálamnál okosabbak nem tudták megtartani szerencséjüket, a szerencsére különben is — születni kell.

Szomszédja, egy sasoru, magas növésű ifju helybenhagyólag bólintott.

szabad nekem is a saját silány helyzetemből kifolyólag egy néhány megjegyzést fűznöm.

Én a mult évi november hó elején lettem a petrosényi (Hunyad vármegye) védkerületbe főerdőorré megválasztva, hol hét községnek nem kevesebb, mint 30041 katasztrális hold erdejét 350 forintnyi évi fizetés mellett őrzöm a nélkül, hogy az egy ismeretes és nagyon kétes értékű hajtópénz kivételével a legcsekélyebb mellékjövedelem is volna, sőt ellenkezőleg még lakásról, tüzelőfáról, vagy ezek megváltásáról sincsen intézkedés téve, a hajtópénzek pedig — mivel vidékünkön a „szabólegények“ hivatalos elnevezés alatt ösmert kecskéket már majd mind eladogatták, csak fehér holló számba mennek s bizony nagyon is csekély összegre rugnak.

Szerény fizetésemért minden hó 1-én a 7 község részére külön-külön kiállított és a szabályszerű bélyeggel ellátott nyugtakra vagyok kénytelen összekéregetni, mert ezt az eljárást egyébnek mint kéregetésnek nem is nevezhetem, annál is inkább, mivel az olyan nagy fáradságomba kerül, hogy midőn rá gondolok, még a gondolatától is borsószik a hátam. És mit tehetek elene? semmit, hanem szépen el kell kullognom előbb valamennyi biróhoz, azután a körjegyzőhöz és pénztárnokhoz; mire mind végig járom s a házalásból nagy fáradtan ötödnapra haza vetődöm, azon veszem magamat észre, hogy már se nyugta, se pénz nincs a kezemben, mert az egyik penztárnok pénzszekrényébe bele ütött a lapos guta, másutt pedig a bíró megneszelvén, hogy a nyugtám utalványozása végett hozzá fáradok, uti lapot vesz a talpa alá s a falu másik végén úgy elillan az orrom elől, mint a gámfor s nekem nem marad egyéb hátra, mint a nyugtát ott hagyni s tovább menni egy házzal vagy szerencsét próbálni,

— Egészen az én véleményem, aki egyszer szerencsétlen flótás, az mindig az is marad, olyan pech-je azonban az urak közül egyiknek sem volt, bár már ugy látszott, hogy a szerencse istenasszonya kezd belém bolondulni. Az asszonyok szívesen láttak és a férfiak s. Szép testalkatom és ábrázatom, valamint ildomos magaviseletemért az én öreg generálisom vadászává tett. Ő már roskadozó agastyán volt, én tele ifju tüzzel, pajzán jó kedvvel s minden csintalanságra kész. Egyszer bevisz magával az öreg a városba s ad két órai szabadságot. Én sem voltam rest, hanem sietve fölkerestem egy uri dámát, ki többször kint járt nálunk s egyszer a lakása czimét is nálam hagyta. A mint már visszatérőben vagyok, „klipp-klapp“ hangzik a lépcsőn egy faláb kopogása. Csakugyan, az én generálisom! A találkozás kikerülésére már gondolni sem lehetett. Ő éppen úgy volt meglepve, mint én magam. „Mit keressz itt, akasztófa virága?“ Felelnem ugy is kellett, hát Isten neki, gondoltam; „Főnt jártam Excelenciádat bejelenteni.“ Ettől a pillanattól kezdve nem

Tapoleza 1898 június 2.

Tekintetes szerkesztő ur!

vagy ezek ismétlődését tapasztalni. Az ilyen visszahagyott nyugtákra mindig abban reménykedem, hogy a pénz legalább 10—12 napra meg fog jönni, de bizony sokszor csal ez a reményem is. A pénztárnokok legjobban szeretnek azzal biztatni, hogy: „ne féljen uram, nem szökünk meg a fizetésével!” mire én rendesen azzal vágok vissza, hogy: „hiszem uram, de már magam óhajtanék megszökni!”

Mező- és Hegy-Livadia két község közbirtokosaitól a védkerületemben levő Bányicza község határában fekvő 2726 holdnyi erdejük után havonta 2 frt 67 krt kellene kapnom, mégis ennek a csekélységnek a behajtása végett eddig már szinte 2 frt pósta- és egyéb költségem volt, mindazonáltal a megválasztásom óta eltelt 7 hónap alatt még egy fabatkát sem kaptam s midőn a minap a borbátvizi körjegyzőt mint a közbirtokosság üres pénztárának a pénztárnokát kértem a nála hagyott nyugtaim kiegyenlítésére, föllépésemet gorombaságnak nevezte s a nyugtaimat azzal küldte vissza, hogy menjek velük a közbirtokossághoz (tehát ismét két községbe házalni) s ott kérjem a járandóságomat, mert neki ahoz semmi köze. Természetes, hogy a körjegyző urnak ezt a jó tanácsát megfölebbeztem az alispáni hivatalhoz, de azért jól kiérdemelt fizetésemmel még mindedig nem verték ki a szememet. Kérdés, hogy mikor jut majd eszükbe a fizetés?

Bizony nehéz idők és nehéz viszonyok ezek, kedves bajtársaim s javulást csak úgy várhatunk, ha összefogva egyesült erővel teszünk lépéseket a helyzetünk megjavítására. Lehetetlen, hogy egy olyan tisztos testületnek a kérelme, mint a milyen a mienk, kedvező és méltányos elintézés ne nyerne.

Ugy a szerkesztő urnak, mint tisztelt kartársaimnak vagyok igaz hívük Jobb Antal, kerületi főerdővéd.

szívesen látott közelében s a mikor egy távoli kerületben megürült az erdészi állás, vadászi méltóságom alól fölmentve s oda erdészszé kinevezve lettem. Tizenkét évig kellett abban a számkivetésben szenvednem.

A fiatal gyakornokok üdvkiáltása hangzott most föl, melylyel a teástállal még egyszer belépő háziaszszonyt üdvözölték s az asztalnál ülő idősebb urak is zajos kifejezést adtak tetszésüknek. A poharak még egyszer s utóljára tölttek meg. — Borban az igazság — súgta egyik erdőmester a másiknak — s az igazság kimondása mindig keserű utó ízű.

— Hagyjuk a fiatalságnak az utolsó szót, azoknak, kik még nem lettek érdecszekké — szólott és poharát emelte a szolgálatában és becsületben immár megöszült férfi. Az ifjuság nagy zajjal nyomult oda s eget verő „hurra” és „éljen” kiáltásokkal érintette poharait az öregekéhez.

Engedje meg, hogy egy — talán közös érdekű dologban panaszomat előterjeszthessem és a rajtam és társaimon esett sérelem orvoslására nézve szíves tanácsát kikérjem. Az ügy állása röviden előadva a következő:

Alulirt és 4 társam s így összesen öten közöskérvényt nyújtottunk be a földművelésügyi m. kir. ministeriumhoz, melyben azt kérelmeztük, hogy a járási erdőőrök nyugdíjazásának kérdése rendeztessék. Kérvényünkre határozatot eddig nem kaptunk ugyan, hanem kaptunk e helyet mindnyik fizetés, meghagyást bélyegcsonkítás címén fizetendő 2—2 forintról, melyet nem tudjuk, mi alapon róttak ránk, mert hiszen mi a kérvényünket el láttuk 50 kros bélyegjeggyel. Kérem ennél fogva ugy a magam, mint társaim nevében szerkesztő urat, szíveskedjék részben utmutatással szolgálni arra nézve, hogy mennyi értékű bélyegjeggyel kellett volna ellátunk kérvényünket, más részt pedig fölvilágosítani, hogy milyen lépéseket tegyünk, hogy a büntetésünk elenegedtessek. Kérésünket egész bizalommal terjesztjük elő, tudva azt, hogy mint az erdészeti alltiszti személyzet előharczos és jóakarója bajunkon a lehetőség szerint jó tanácsával segíteni fog.

Egyben arról is értesitem lapunk tisztelt olvasóit, hogy városunkban mult hó 25-én nagy tüzvész dühöngött, melynek 14 ház és 20 pajta esett martalékaúl.

Krisán György és Jobb Antal kartásaink fölhívására egyuttal beküldöm a vidékembeli községi és közbirtokossági erdőőrök névjegyzékét; bát más vidékekről is példamat, hogy sorsunk javításán egyesült erővel munkálkodhatnánk!

A szerkesztő urnak

igaz hive

Németh Ferencz,
járási erdővéd.

Panaszára röviden a következőket válaszoljuk:

Kérvényünkre a bélyegtörvény értelmében ugyanannyi 50 kros bélyegjegyet kellett volna ragasztaniok, a hányan azt aláírták; miután ezt nem tették, a lelet jogosan lett felvéve, de tulajdonképen csak négyüket lehetett volna a birsággal sujtani, a mennyiben az ötödikre nézve a bélyegilleték a kérvényen le lett róva. Most már nem marad egyéb hátra, mint az egyszeres bélyegilletéket az illetékes adóhivatalnál befizetni s az 1 frt 50 kr. birságnak, illetve fölemelt bélyegilletéknek elengedését kérelmezni.

A kérvényt az illető pénzügyigazgatósághoz (a jegyző ur szíveségből megmondja, hogy melyikhez) intézzék, természetesen mindegyik külön-külön s indokolják azzal, hogy a bélyegcsonkítás tisztán a törvényekben való járatlanságuk folyománya s annál sem a rossz akarat, sem a magas államkincstár megkárosításának szándéka nem vezette s hivatkozzanak egyuttal sanyaru helyzetükre, melynél még az egyszeres bélyegilleték lefizetése is nagy teherként nehezkedik vállalaikra. Az

így megszerkesztett kérvényt adják be az illetékes adóhivatalnál, kérve azt, hogy rendeltetési helyére juttassa.

Ha eddig már a két forintokat befizették volna, ebben az esetben kérjük a bírság visszatérítését; ha a fizetési meghagyás és kérvényük benyújtása közt 90 nap még el nem telt, biztosra vehetik, hogy kérésük figyelembe lesz véve. Mindkét esetben a kérvény felső részén írják oda „illetékegben bélyegmentes” mert nem csak a kérvény, de annak melléklete is (a fizetési meghagyás) feltétlen bélyegmentes.

A küldött névsort köszönjük; az illetőknek lapunkból mutatószámot küldünk abban a biztos reményben, hogy annak jövőben való pártolásával a közös ügy szolgálatába szegődnek. Egy-egy jó tanács, melylyel mindig szívesen szolgálunk, bizony gyakran megtérít; azt a csekély évi előfizetési díjat.

Hozzánk való szíves bizalmát köszönjük. Kérjük jövőben is kétes ügyeiben egész bizalommal hozzánk fordulni; minket sem kényelem szeretet, sem más körülmény vissza nem tart ott, hol hiveinknek hasznos szolgálatot tehetünk. A szerkesztő.

Különfélék.

Kérelem. Kérjük mindazokat, kiknek előfizetése lejárt, vagy a folyó hóban lejár, hogy részben hátralékaikat beküldeni, részben pedig előfizetéseiket megújítani még e hó folyamán szíveskedjenek.

A krajczár alkonya. Az egykrajczáros, valamint a félkrajczáros rézváltópénz a magánforgalomban csak 1898. június hó 30-áig fogadható el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig 1898. évi december 31-éig fogadtatnak el s ez időn túl azokat sem fizetéképpen el nem fogadják, sem be nem váltják.

Árverés csendőrszuronyokkal. Véres árverésnek volt szemtanúja a Dombóvár melletti Feketepusztá. Egy ottani földművest, Szívku Jakabot árverezték s a végrehajtó, sejtve hogy a szegény ember nagy elkeseredésében tán valami bolondot tehet, csendőrökkel ment az árverésre. A mint beértek a hatóság emberei, szitkokkal, káromkodva utjukat állta a gazda. A csendőrök vásra akarták verni, mire dulakodás támadt. Szívku megragadta az egyik csendőr puskáját s ki akarta csavarni a kezéből. A másik csendőr társa segítségére sietett és szuronyával megsebesítette a földművest. Szívku erre kést rántott elő s a csendőrökre rohant, a kik most már fegyverhez nyultak s lelőtték a szerencsétlen embert, a kit aztán harmadnap nagy részvét mellett temettek el.

Gyilkos és öngyilkosság. Boldizsár Martonné sztánai lakos, rosszul bánt a mostoha fiával, Boldizsár Jánossal. Ez régóta keserítette a fiut, de azért soká nem mert szólni, míg minap Boldizsár Mártonnét, a gonosz mostohát fejszével agyonvágta és halva találta az ágyán, — a fiu pedig fel volt akasztva az istállóban és ugyancsak halott volt. Azt gyanítják, hogy az elkese-

redett fiu először mostohaanyját agyonvágta fejszével s azután felakasztotta magát felelmében. A napokban volt meg ez ügyben a hivatalos vizsgálat, melynek megejtésére a hunyadi vizsgálóbíró járt Sztánán. A vizsgálat egyelőre biztos adatokat még nem derített ki.

Szerencsétlenség fausztatás közben. Az osztrák-magyar államvasut-társaság franzdorfi erdőuradalmában minap hajnalban nagy szerencsétlenség történt. Az uradalomban levő ugynevezett Klauser közelében, hol nagyhan megy a fausztatás a Berzaván, a fűrészgyárhoz vezető csatorna zsilipjénél a csekély víznyomás miatt úgy összeroldott az usztatásban levő fa, hogy munkásokat kellett küldeni a baj elhárítására. Mintegy ötszáz olfa torlódott össze, hatalmas rakásba. Ennek a tetéjére másztak föl horgos póznákkal Brebenár Szemen. Hohlschwander János. Kreisl Vendelin és Raschován Fülöp munkások. Mialatt dolgoztak, felülről egyszerre erős víznyomás jött és pedig oly rohamosan, hogy az óriási fatömeg hirtelen megmozdult, magával rántva a munkásokat, Brebenár és Hohlschwander csudálatos módon az usztató-csatorna partjára menekültek, két társuk azonban a farakás alá került, mely irtózatossággal összezúzta őket. Kreisl nagynehezen sikerült tört tagokkal kihuzni, Raschovánt azonban még most sem találták meg. A hatalmas fadarabok agyonválták. A hatóság vizsgálatot indított, hogy a szerencsétlenség miatt kit terhel a felelősség.

Vérbefult családi boldogság. Londonból borzalmas hírt táviratoznak. Az egyik külvárosban már évek sora óta boldogan élt nejével és öt gyermekével Hall Frigyes halász. Szorgalmas, munkás ember volt, a kinek a családi boldogságát példa gyanánt emlegették a külváros lakói. Egy éjjel azután hirtelen szörnyű vége lett ennek a boldogságnak. A halász, valószínűleg hirtelen örülési rohamában fejszével rontott családjára és összevissza vagdalta nejét és gyermekeit. Az anya, három gyermeke — kiknek apjuk a szó szoros értelmében levágta a fejét — azonnal meghalt, a másik két gyermek pedig haldoklik. Hall a vérerzés után egy konyhakéssel önmagát is megölte.

Érdekes kincslelet Torontálmegyében. Sztarcsova torontálmegyei községben, a Duna mellett levő szántóföldek egyikében, érdekes kincses korszót találtak, a mely most az egész környék fantáziáját élénken foglalkoztatja. Dragojevác Práda sztarcsovai szerb ember ugyanis, a mint a szántóföldjén köröskörül árkot ásott, egy nehéz kőkorszóra bukkant. A korszót eltörte az ásójával s nagy meglepetésére ezüst pénzdarabok gurultak ki belőle. Az egész korszó ilyen pénzzel volt tele. A pénzdarabok valamivel nagyobbak a régi 20 krajczárosoknál s különböző veretűek. A legnagyobb rész egyik oldalán sas, a másik oldalán felül nagy ötágú korona látszik. Valószínűleg Zsigmond korabeli pénzek.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

RASSER JÓZSEF csász. és kir. szab. ferlachi fegyvergyárának főraktára.

A vadászati idény közeledtével van szerencsém a tisztelt vadászat-kedvelőknek figyelmét Rasser József ferlachi (karinthiai) legjobb hírnévnek örvendő fegyvergyarából közvetlenül felszerelt, vadász-fegyver és szerelvényekben bővelkedő dús raktáramra fölhívni.

Két csövű lancaster vadászfegyverek 13—18 frtig és feljebb.

Lancaster-Express-Rifle két csövű golyós fegyver 30—50 frtig és feljebb.

Különféle vadászati szerelvények, töltények, fojtások, gyutacsok, sörét stb. bármily mennyiségben és a legmérsékeltebb árakon kaphatók.

Megfelelő kezesség mellett vadászfegyvereket kényelmes

részletfizetés

mellett is szállítok.

Borraktáram dúsan el van látva különféle csemege- és asztali borokkal saját pinczéből.

Palaczkborok árai: Legfinomabb I. rendű Traminer 1 liter 50 kr. 0.7 liter 40 kr.
 „ I. „ Magyarádi 1 „ 40 kr. 0.7 „ 30 kr.
 „ I. „ Asztali bor 1 „ 35 kr. 0.7 „ 28 kr.

Ugyanezek 50 literes hordókban és azon fölül megfelelő árkedvezmény mellett. Tisztelettel

FOREK RUDOLF, Szász-Sebesen (Erdély).

Vas-, fűszer- és borkereskedés.

Asztali palaczk- és hordó borok raktára.

Az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” föügynöksége.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjal megbízott

a nagytekintetű erdétisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

 Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
 Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
 A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.